BLOGI

Nordean kotipaikka siirtyi Suomeen – pankkisektori kasvoi yhdeksi Euroopan suurimmista

30.11.2018 – Rahoitusvakaus , Tilastot

KIRJOITTAJA
Meri Sintonen
Ekonomisti

Suomen pankkisektorin koko kasvoi merkittävästi Nordea-konsernin kotipaikan siirryttyä Ruotsista Suomeen lokakuussa. Pankkisektorimme on nyt yksi Euroopan suurimmista talouden kokoon nähden, kun huomioon otetaan myös pankkikonsernien ulkomaiset tytäryhtiöt ja sivuliikkeet (kuvio 1). Suomen Pankin arvion mukaan pankkisektorin koko kasvoi lokakuussa nelinkertaiseksi suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Kuvio 1

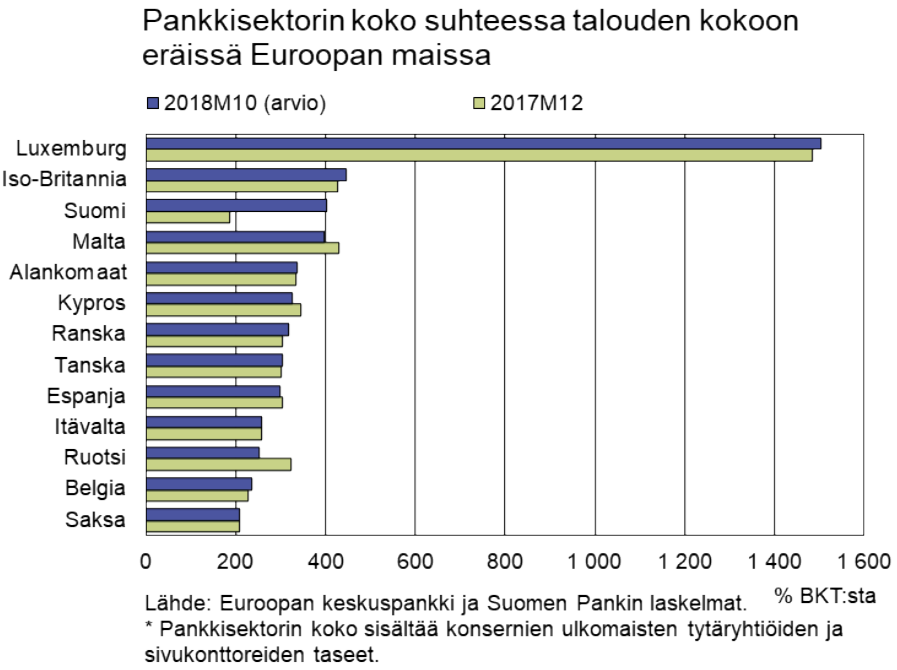

30.11.2018
Eurojatalous.fi

Nordea on kansainvälinen pankki, jolla on toimipaikkoja 20 eri maassa. Pankkikonsernin tase oli Nordean tilinpäätöksen mukaan yhteensä 582 mrd. euroa vuoden 2017 lopussa. Taseen perusteella Nordea on Pohjoismaiden suurin ja Euroopan 19. suurin pankki Standard & Poor'sin selvityksen mukaan. Koska Suomi on Euroopan pankkiunionin jäsen, koko konserni on nyt Euroopan keskuspankin suorassa valvonnassa.

Kotipaikan siirrossa 1. lokakuuta 2018 Ruotsissa toiminut emoyhtiö Nordea Bank AB (publ) sulautui Suomeen perustettuun Nordea Bank Oyj:hin. Samassa yhteydessä Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike lakkautettiin ja sen varat ja velat siirrettiin uudelle emoyhtiölle, Nordea Bank Oyj:lle. Ruotsissa pankkitoiminnan harjoittamista on jatkanut lokakuun alusta lähtien sen sivuliike.

Suomalaisen emoyhtiön taseeseen siirtyi sulautumisen myötä Ruotsiin keskitetyt Nordea Markets -toiminnot, joihin kuuluvat kaupankäynti johdannais-, valuutanvaihto-, arvopaperi- ja repotuotteilla. Muut pääkonttorin mukana siirtyneet erät koostuivat pääasiassa konsernin sisäisestä rahoituksesta, osakepääomasta ja tytäryhtiöomistuksiin liittyvistä tase-eristä. Kotipaikkamuutos ei juurikaan vaikuttanut Nordean lainamarkkinaosuuteen Suomessa. Markkinaosuus yleisölle myönnetyistä lainoista oli 26 % kesäkuussa 2018. Tällä mitattuna Nordea on Suomen toiseksi suurin pankki OP Ryhmän jälkeen.

Nordean kotipaikan muutto näkyy Suomen Pankin tilastoissa

Suomen Pankki julkaisee verkkosivuillaan kotimaassa toimivien luottolaitosten[1] tase- ja korkotilastot, joista pankkisektorin muutokset voidaan havaita tarkemmin. Suomessa toimivien luottolaitosten yhteenlaskettu tase oli 622 mrd. euroa lokakuun 2018 lopussa (kuvio 2). Tämä on 140 mrd. euroa enemmän kuin syyskuussa 2018. Nordean[2] osuus luottolaitosten yhteenlasketusta taseesta on lähes puolet, mikä lisää pankkisektorimme keskittyneisyyttä. Nordean lokakuun lopun tase oli suunnilleen samalla tasolla kuin ennen Nordean yritysjärjestelyitä tammikuussa 2017, jolloin Suomessa toiminut tytärpankki fuusioitiin ruotsalaiseen emoyhtiöön ja tilalle perustettiin sivuliike.

1. Suomen Pankin julkaisemat tilastot eivät sisällä suomalaisten pankkikonsernien ulkomaisia tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä.
2. Nordean taseeseen on laskettu mukaan Nordea Bank Oyj, Nordea Kiinnitysluottopankki Oyj ja Nordea Rahoitus Suomi Oy.

Kuvio 2

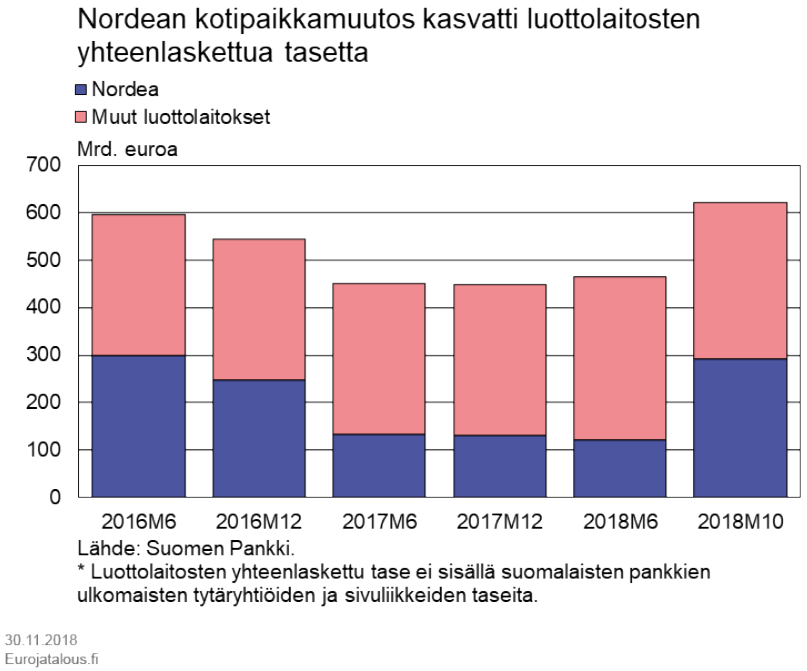

Nordean kotipaikan muutto näkyy myös Suomen pankkisektorin taseen rakenteen muutoksena (kuvio 3). Muutos johtui pääosin Nordea Markets -toimintojen siirrosta Suomeen sekä muista pääkonttorin mukana siirretyistä tase-eristä. Luottolaitosten taseen velkapuolella liikkeeseen laskettujen velkapapereiden määrä kasvoi 46 mrd. euroa ja oma pääoma 28 mrd. euroa. Saamispuolella puolestaan rahalaitosten väliset lainat nousivat 44 mrd. euroa ja luottolaitosten arvopaperiomistukset 28 mrd. euroa. Tilastoissa muihin saamisiin ja velkoihin lukeutuvat johdannaiset kasvoivat 42 mrd. euroa lokakuussa.

Kuvio 3

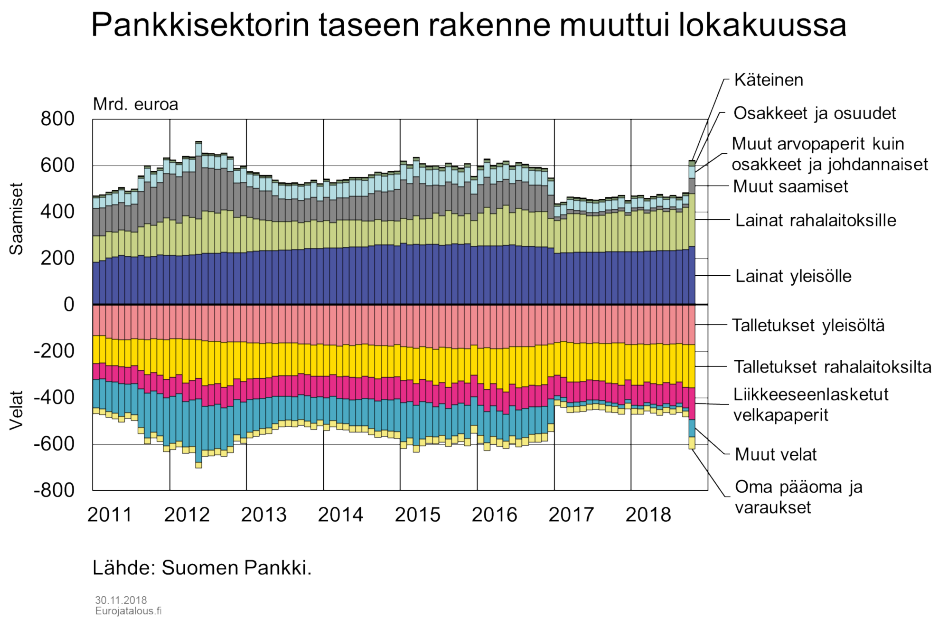

Lisäksi Nordean kotipaikkamuutos kasvattaa kansallisen pankkijärjestelmän valuuttamääräisiä riskejä. Yhteensä luottolaitosten valuuttamääräiset saamiset nousivat 81 mrd. euroa ja velat 68 mrd. euroa lokakuussa. Erityisesti Yhdysvaltain dollarin sekä Ruotsin, Tanskan ja Norjan kruunun määräiset tase-erät kasvoivat. Ulkomaisen valuutan määräisten erien kasvu lisää pankkisektorin kansainvälistä kytkeytyneisyyttä.

Nordean pääkonttorin siirron seurauksena kotimainen pankkisektori on siis aiempaa suurempi, keskittyneempi ja kytkeytyneempi. Euroopan pankkiviranomainen (European Banking Authority, EBA) julkaisi marraskuussa 2018 joka toinen vuosi tehtävien pankkien stressitestien tulokset. Tulevaisuuteen suuntaavassa analyysissä tutkittiin luottolaitosten kestävyyttä reaalitalouden ja rahoitusmarkkinoiden häiriöiden aikana. Tulosten mukaan pohjoismaisten pankkien riskiensietokyky on hyvä ja Nordean pääomarakenne on vakaa.[3]

Avainsanat

tilastot, Nordea, tase, luottolaitokset, pankit, pankkisektori

3. Nordea oli vielä osana Ruotsin pankkisektoria, joten vuoden 2018 stressitesti tehtiin Ruotsin Finanssivalvonnan sääntöjen mukaisesti.